

TURUN YLIOPISTO

Lääketieteellinen tiedekunta

ISOTALO, JUUSO: Creutzfeldt-Jakobin taudin ilmiäsu ja ilmaantuvuus Suomessa vuosina 1997-2013

Syventävien opintojen kirjallinen työ, 24 s.

Neurologia

Maaliskuu 2018

Johdanto. Creutzfeldt-Jakobin taudin (CJD) ilmaantuvuudeksi Suomessa vuosina 1974-1989 raportoitiin 0.6/1 000 000. Tavoitteenamme oli verrata CJD:n nykyistä ilmaantuvuutta Suomessa aiempaan sekä tutkia taudin ilmiäsuä, kliinisen diagnostiikan perusteita sekä diagnostista viivettä.

Menetelmät. Rekisteritutkimus Suomessa neuropatologisesti varmennetuista familiaalisista ja sporadisista CJD-tapauksista vuosilta 1997–2012 sekä kaikkien Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin CJD-potilaiden kliiniset tiedot vuosilta 2007-2013.

Tulokset. Tapauksia oli yhteensä 119. Keskimääräinen vuosittainen ilmaantuvuus oli 1.36–1.44/1 000 000. Yleisimmät ensioireet olivat kognitiivisia ja suurimmalle osalla kehittyi myoklonioita. Kolmasosalle potilaista CJD-epäily syntyi ensisijaisesti aivojen magneettikuvauksen perusteella. Diagnoosiepäilyn mediaaniviive oli kolme kuukautta.

Päätelmät. Suomessa ilmaantuvuus näyttää kasvaneen verrattuna aiempaan tutkimukseen. Muutos johtuu todennäköisesti tietoisuuden ja diagnostiikan kehityksestä. EEG-tutkimuksen lisäksi erityisesti aivojen magneettikuvauksen parantunut saatavuus näyttää tehostaneen CJD:n diagnostiikkaa. Nykyistä diagnostista viivettä voidaan pitää tyydyttävänä huomioiden ensioireiden laaja kirjo.

Avainsanat: Creutzfeldt-Jakobin tauti, ilmaantuvuus, ilmiäsu, diagnostiikka